

a zejména o vyhubení pravých neštovic a prosazení nové vědecké metodiky surveillance neboli bdělosti. Mluvili představitelé odborných společností a institucí, spolupracovníci, pamětníci, rodáci i oba synové profesora Karla Rašky, profesori Karel a Ivan.

Slavnost byla velmi pečlivě připravena včetně programu a milého pohoštění. I když počasí bylo zamračené, chladné a větrné; účast a zájem všech pozvaných byly upřímné, srdečné a prozrazovaly dojetí a hrdost. A také trochu smutku nad nepřítomností profesorky MUDr. Heleny Raškové, DrSc., která se svým manželem žila téměř 50 let a která se na tento den velice těšila. Bohužel se jej nedočkala, zemřela 13. dubna 2010 ve věku 97 let.

Rámec slavnosti tvořila zdejší překrásná krajina Pošumaví, o které profesor Raška napsal na jedné z pohlednic, které posílal ze svých cest žákům strašínské školy: „Po zkušenostech z celého světa, naše země a zejména tato část Šumavy je nejkrásnější“.

Na pamětní desce jsou vyryta tato slova: „Zde se narodil prof. MUDr. Karel Raška, DrSc. (17. 11. 1909–21. 11. 1987) – zakladatel moderní epidemiologie, tvůrce koncepce celosvětového vymýcení pravých neštovic.“

Zapsala MUDr. Helena Šrámová, CSc.

Text ve stejném znění byl vytištěn se souhlasem autorky a redakčních rad v časopisech *Epidemiologie, mikrobiologie a imunologie, Zprávy EM a Bulletin Československé společnosti mikrobiologické.*

ZPRÁVY Z INTERNETU

Epidemie antraxu u uživatelů heroinu v UK

V lednu 2010 (7. 1. 2010) se ve čtyřech oblastech Skotska vyskytla u intravenózních narkomanů epidemie antraxu po aplikaci heroinu kontaminovaného sporami antraxu. První případ byl zaznamenán před Vánoce 2009. Narkoman zemřel v nemocnici v Glasgow. Poté (na začátku ledna) zemřelo dalších šest uživatelů heroinu. Ministerstvo zdravotnictví vyhlásilo varování na národní i mezinárodní úrovni cestou ECDC o užití kontaminovaného heroinu sporami antraxu. Varování bylo orientováno na nemocnice, praktické lékaře, drogovou scénu a dobrovolné organizace zabývající se drogovou prevencí. Koncem ledna 2010 celkový počet potvrzených případů antraxu v epidemii dosáhl čísla 17, z nichž 8 zemřelo.

Současně byl zaznamenán fatální případ antraxu u intravenózního narkomana v Německu. Časová souvislost svědčí pro stejný zdroj nákazy. Pacient byl hospitalizován 6. 12. 2009 pro zánětlivou lézi v podkolení (*fossa poplitea*) v místě aplikace heroinu do žíly. Bylo provedeno chirurgické

ošetření nekrotizující fascitidy. Pacient zemřel 13. 12. 2009 na multiorgánové selhání. Při hospitalizaci nebylo v diferenciální diagnóze pomyšleno na antrax. Ze stěru rány byl vykultivován *Bacillus anthracis* a potvrzen PCR.

Hygienická služba spolu s policií zahájila šetření po dealerech a zdroji kontaminace. Bylo vysloveno podezření, že v krátké době může dojít k výskytu dalších případů. Heroin byl pravděpodobně importován a připraven v Afgánistánu či Turecku. V těchto zemích došlo v produkčním procesu ke kontaminaci sporami antraxu od kadaverů zvířat.

Bylo konstatováno, že jde o první případ takového rozsahu epidemického výskytu antraxu u intravenózních uživatelů drog a že skotská epidemie si zasluhuje celosvětovou pozornost.

Přeložili a upravili:

M. Šplíňo, V. Boštíková

plino@pmfhk.cz, bostikova@pmfhk.cz

Zdroj: ProMED mail Post